

siderăm și, implicit, să le numim pseudoafixe¹ sau afixoide (resp. pseudosufixe sau sufixoide), ceea ce vine să sublinieze dubla lor natură: legătura genetică cu un radical sau altul și tendința de a se apropia din punct de vedere funcțional de elementele derivate. Cuvintele în structura cărora se întâlnesc pseudoafixe sînt, de regulă, formații livrești, termeni științifici de circulație internațională. Aceasta nu înseamnă însă că cu ajutorul pseudoafixelor nu se pot forma și termeni de circulație mai restrînsă, proprii unei limbi sau alteia (cf. *-ведение* în rusă: *языковедение* 'lingvistică', *славяноведение* 'slavistică', *востоковедение* 'orientalistă' etc.).

1. a) Principala trăsătură care apropie pseudoafixe de rădăcini este sensul lor lexical, faptul că dispun de un anumit conținut semantic destul de concret, care poate fi ușor sesizat. Astfel, datorită acestui conținut, *-логия*, în rusă, poate fi considerat sinonim sui-generis al cuvintelor *учение* 'teorie', *наука* 'știință', dovadă faptul că una din ramurile lingvisticii, anume lexicologia (rus. *лексикология*) este definită ca teorie a vocabularului. Același lucru se poate spune despre un pseudoafix ca *-ведение*: lingvistica (rus. *языковедение*) este, după cum se știe, știința limbii.

b) Termenii de specialitate conținînd pseudosufixe se formează adeseori, ca și cuvintele compuse, cu ajutorul unui morfem de legătură, de ex.: *турк-о-логия*, *фон-о-графия*, *монгол-о-ведение*.

Acestea sînt, pe scurt, principalele însușiri care atribuie pseudoafixelor caracterul de rădăcini și explică de ce un asemenea tip de formare a cuvintelor este considerat uneori ca ținînd de domeniul compunerii.

2. a) Dar, pe de altă parte, elementele în discuție au o serie de particularități care le apropie de morfemele afixale. Ca și afixe, ele se întâlnesc cu regularitate și în mod activ în structura cutărui sau cutărui termen, constituie un model bine definit de formare a cuvintelor și totodată sînt productive, putînd fi identificate cu ușurință într-o serie de formații recente². Termenul *filologia*, format în greacă și împrumutat de latină sub forma *philologia*, este cunoscut limbii franceze încă în secolul al XIV-lea (*philologie*³), de unde pătrunde în germană (*Philologie*), iar ceva mai tîrziu apare și în limbile slave (comp. pol. *filologia*, ceh. *filologie*, rus. *филология*, bg. *филология*, scr. *филологија* etc.). Potrivit unui asemenea model, destul de vechi, se formează cu timpul în afara terenului lingvistic inițial, grec, un număr apreciabil de termeni de specialitate cu structură analogă (avînd rădăcini greco-latine sau de altă origine). Pentru a simplifica lucrurile, vom cita cîteva exemple în grafie rusă: *албанология*, *ономатология*, *семитология*, *синология*, *туркология*, *фонология* etc.

¹ În lucrările unor savanți (v., de ex., Iorgu Iordan, *Limba română contemporană*, București, 1956, p. 318) asemenea elemente, chiar dacă sînt așezate în urma componentului de bază, sînt numite pseudoprefixe, ceea ce ni se pare — din punct de vedere terminologic — impropriu. Vom folosi, de aceea, termenul pseudoafixe cu două variante noționale: pseudoprefixe (cînd sînt prepuse) și pseudosufixe (cînd sînt postpuse).

² Despre productivitatea și regularitatea formării cuvintelor cu ajutorul afixelor vezi, acum în urmă, N. M. Șanski, *op. cit.*, p. 258—259.

³ Oscar Bloch et W. von Wartburg, *Dictionnaire étymologique de la langue française*, Paris, 1950, p. 458.